

Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn

Teie 15.01.2020

Meie 04.02.2020 nr 4/24

Arvamuse esitamine Euroopa Liidu roheleppe kohta

Lugupeetud Annaliisa Jäme!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Keskkonnaministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust Euroopa Liidu roheleppe kohta. Järgnevalt esitame oma seisukohad roheleppe osas.

1. Roheleppe tegevuste elluviimine

Kaubanduskoda toetab roheleppe üldist eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada ressursitõhusust. Samas tuleb roheleppes kirjeldatud tegevusi ellu viia mõistlikus tempos, mis ei vähenda inimeste elatustaset, ei kahjusta ettevõtete konkurentsivõimet ning arvestab tehnoloogiliste arengutega.

2. Energiaintensiivsete ettevõtete konkurentsivõime

Kaubanduskoda näeb roheleppe ühe ohukohana seda, et see võib märkimisväärselt kahjustada teatud tööstussektorite konkurentsivõimet. Eelkõige avaldub negatiivne mõju energiaintensiivsetele ettevõtetele. Kui EL-s hakkavad kehtima rangemad kliimanõuded, siis on teatud sektoritel väga keeruline konkureerida ettevõtetega, kes asuvad väljaspool ELi ja ei täida nii rangeid keskkonnanõudeid. Kui EL hakkab rohkem importima tooteid, mis on toodetud väljaspool ELi ja kus ei ole järgitud samu keskkonnanõudeid, siis selle tulemusena suureneb ka keskkonnajalajalg. Samuti võib keskkonnajalg suureneda siis, kui väheneb EL-s asuvate ettevõtete eksport ja ülejäänud maailm tarbib rohkem tooteid, mille tootmisel ei ole järgitud nii rangeid keskkonnanõudeid.

Roheleppes on kirjas (lk 5), et kui maailmas jäävad erinevused eesmärkide tasemes püsima, samal ajal kui EL oma kliimapüüdlusi suurendab, teeb komisjon ettepaneku süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kohta teatavates sektorites, et vähendada kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu. See tagaks, et imporditud toodete hinnad kajastaksid täpsemalt nende süsinikusisaldust. Juhime tähelepanu sellele, et see lahendus tagab võrdse konkurentsikeskkonna vaid ELi turul. Samas ei aita see meede kuidagi kaasa ELi ettevõtete konkurentsivõime parandamisele väljaspool ELi. Seega näeme, et roheleppes sisalduvad tegevused võivad vähendada teatud sektorite konkurentsivõimet väljaspool ELi.

Kõige praemaid tulemusi nii majanduslikus kui ka keskkonnavalas mottes annaks see, kui roheleppe eesmärki ja tegevustesse ei panustaks ainult EL, vaid kogu maailm. Seetõttu peame väga oluliseks, et EL tõmbaks sellesse protsessi ka kaasa ka muud regioonid.

3. Maksustamine

Euroopa Komisjon teeb roheleppes (lk 5) ettepaneku vaadata läbi energia maksustamise direktiiv, keskendudes keskkonnaküsimustele ning tehes ettepaneku kasutada aluslepingute sätteid, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta selles valdkonnas vastu ettepanekuid seadusandliku tavamenetluse kohaselt kvalifitseeritud häälteenamusega, mitte ühehäälselt.

Kaubanduskoja hinnangul ei ole Eesti riigi huvides muuta senist otsuste vastuvõtmise korda ehk ühehäälsuse asemel kvalifitseeritud häälteenamuse kasutamist. Eesti kui väikeriigi jaoks on oluline, et Euroopa Liidu maksupoliitiliste, sh keskkonnaga seotud maksupoliitiliste otsuste vastuvõtmisel säiliks senine väikeriikide häält austav ühehäälsuse põhimõte.

4. Jäätmete eksport

Roheleppes (lk 8) on toodud välja Komisjoni seisukoht, et EL peaks lõpetama oma jäätmete ekspordi väljapoole ELi ning Komisjon vaatab seetõttu läbi jäätmesaadetisi ja ebaseaduslikku ekspordi käsitlevad eeskirjad.

On küsitav, kas jäätmete ekspordi lõpetamine on mõistlik. Enne sellise otsuse tegemist peab olema tagatud võimalus kõikide jäätmeliikide puhul, et neid on üleüldse võimalik EL-s mõistlike kuludega käidelda. Peame kõige olulisemaks seda, et jäätmete käitlemine oleks võimalikult ohutu ja kuluefektiivne, seda nii keskkonna kui majanduslikke aspekte silmas pidades. Kui kolmandates riikides jäätmete käitlemine seda tagab, siis on täiesti põhjendamatu asuda jäätmete ekspordi keelama.

5. Pakendijäätmete taaskasutamine

Roheleppes (lk 8) on kirjas, et Komisjon töötab välja nõuded, millega tagatakse, et kõik ELi turul olevad pakendid on 2030. aastaks majanduslikult tasuval viisil taaskasutatavad ja ringlussevõetavad.

Hetkel jääb meile ebaselgeks, mida on mõeldud taaskasutamise all. Kas taaskasutatavateks pakendijäätmeteks loetakse kõiki pakendijäätmeid, mis läbivad toimingud, mille peamiseks tulemuseks on jäätmete kasutamine kasulikult otstarbel selliselt, et nad asendavad teisi materjale, mida muidu oleks kasutatud teatava funktsiooni täitmiseks, või jäätmete ettevalmistamine selle funktsiooni täitmiseks kas tootmises või majanduses laiemalt? Eelkõige soovime teada, kas taaskasutatavateks pakendijäätmeteks loetakse ka neid jäätmeid, mida kasutatakse kütusena või muul viisil energia tootmiseks. Kui vastus on „jah“, siis ei näe me roheleppe sõnastuses probleeme.

Kui Komisjon on silmas pidanud taaskasutamist kitsamas tähenduses (ringlussevõtt, korduskasutamiseks ettevalmistamine, materjalina taaskasutusse võtmine), siis võib selle eesmärgi täitmine olla problemaatiline. Teatud valdkondades ei ole pakendijäätmete taaskasutamiseks muud võimalust kui pakendijäätmete põletamine. Näiteks haiglates kasutatavate desinfektsioonivahendite ja ravimite pakendite peamiseks taaskasutustoiminguks jääb ka edaspidi ilmselt nende põletamine. Samuti on keeruline ringlusse võtta pakendeid, mis on kaetud ainega, mille eemaldamiseks on vaja suurt hulka puhast vett. Seega kui eesmärk on pakendijäätmete taaskasutus kitsamas

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

täheanduses, siis tuleb kindlasti ette näha ka erisusi ja vaadelda pakendijäätmeid erinevate valdkondade lõikes.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070